

**TOMEK KOPCEWICZ & MICHAŁ SZLAGA,
KAROLINA MEŁNICKA, DANIEL RUMIANCEW,
ALEX URSO, RAFAŁ ŻARSKI**

EGZOTYCZNE?

EXOTIC?

TOMEK KOPCEWICZ & MICHAŁ SZLAGA, KAROLINA MEŁNICKA, DANIEL RUMIANCEW, ALEX URSO, RAFAŁ ŻARSKI

EGZOTYCZNE? EXOTIC?

Przymiotnik „egzotyczne” wzbudza przeważnie pozytywne odczucia — kojarzy się z czymś niezwykłym, rzadko spotykanym, rodzi nadzieję na ekscytującą podróż, przygodę, oderwanie się od codziennej rutyny, poznanie dalekich krajów, odmiennej kultury i klimatu. Szczególnie latem zaczynamy marzyć o archetypie udanych wakacji: plaża na tropikalnej wyspie, palmy. Czy oczekiwania zawsze się spełniają? Może wymarzone raje są tylko w turystycznych folderach, a w realnym życiu pod egzotycznym sztafażem kryją się bieda i społeczne problemy, a my — turyści — na tamtejszych mieszkańców patrzymy jak na rzadkie stwory lub na obcych? Co wybieramy: rzeczywistość czy jej wyobrażenie? Wystawa *Egzotyczne?* prezentuje prace, które w rozmaity sposób rozwijają wspomniane wątki.

Film Rafała Żarskiego *Exotic Art* powstał w czasie jego pobytu artystycznego w Indonezji — w Yogyakarta i na Bali. Traktuje on o fiasku własnych oczekiwań autora związanych z egzotycznością i dylematach młodego artysty w świecie, w którym wszystko już było. Bohater rzucony w egzotyczne miejsce usiłuje stworzyć odpowiednio egzotyczne dzieło i znaleźć dla niego modne środki wyrazu. Ostatecznie wątpli w sens sztuki.

Tomek Kopcewicz i Michał Szlaga postanowili zicić swoje marzenie o dalekomorskiej podróży jachtem, które, ponieważ mieszkali na wybrzeżu, hodowali w sobie od dziecka. Odwiedzili Hiszpanię, Baleary i wybrzeże Afryki (Maroko), zaznając romantycznej i ciemnej strony żeglowania, dekadentckiej zabawy i znużenia na Ibizie, egzotycznych pejzaży i materialnych dowodów na nierówności ekonomiczne i społeczne między sytą Europą a biedniejszą resztą świata (problem uchodźców). Swoje przeżycia utrwalił za pomocą fotografii i kamery; Kopcewicz prowadził także klasyczny rysunkowy i malarski dziennik z podróży. Wyjątki z tych notatek zapisanych za pomocą różnych mediów pokazujemy na wystawie. Drugą, po Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie, prezentację ich projektu *Odyseja* dopełnia książka — rodzaj przewrotnego albumu typu „coffee-table”.

Karolinę Mełnicką interesuje napięcie między rzeczywistością a jej wyobrażeniem, naturą a kulturą, wpływ technologii na percepcję, rosnąca dominacja wirtualności. Kilka jej ostatnich projektów zainspirowały przemyslenia Jeana Baudrillarda na temat parków rozrywkowych, które, jak pisze artystka: „poprzez pozor czystej symulacji miały skrywać fakt niestnienia rzeczywistości”. Film *Windows of Heaven* jej autorstwa ukazuje młodą kobietę w bikini zażywającą kąpiel w morzu bądź wygrzewającą się na plaży czy skałach w otoczeniu egzotycznej roślinności. Obrazom towarzyszą dźwięki programu operacyjnego Windows, wywołujące uczucie niepokoju. Wreszcie w tle pojawia się pęknięcie obnażające sztuczność przedstawionego raj, co potwierdzają napisy końcowe zdradzające, że materiał zarejestrowano na Blue Lagoon Beach na Bali oraz w zbudowanej na jej podobieństwo Tropical Island w niemieckim Kraunick. Filmowi towarzyszy przygotowany przez artystkę klasyczny album ze zdjęciami z wakacji w sztucznym raj, obnażający jego dekadentckie piękno — do obejrzenia na leżaku, pod palmą w donicy. Z prezentacją Mełnickiej sąsiaduje przygotowany w formie klasycznego pokaz slajdów projekt Daniela Rumiancewa *Wyprawa do drugiego pokoju*. Pierwsze kadry cyklu artysta stworzył w 2007 roku, ostatnie zaś z myślą o wystawie w MPZ. Praca mówi o podróżowaniu w miejscu („travelling without moving”). Artysta buduje kolaże łączące emblematiczne zdjęcia podróżnicze z „National Geographic” (od lat zapładniające wyobraźnię wirtualnych podróżników) z fotograficznymi autoportretami powstałymi we wnętrzach własnego mieszkania. Mniej lub bardziej przebrany i ucharakteryzowany bohater wtapia się bądź ingeruje w przedstawiony fragment egzotycznej, absurdałnej czy heroicznej sytuacji. Jak zwykle w dziełach Rumiancewa znajdziemy elementy ironicznej i bezwzględnej (auto)analizy neurotycznej osobowości. Można ten projekt odczytać także jako prostą pochwałę wyobraźni, która pozwala się przenieść do „dzikiej” Afryki, chicagowskiego metra, na osnieżony szczyt Patagonii czy nawet w przestrzeń kosmiczną, bez ruszania się z domu (głos w dyskusji o psycho geografii?).

Alex Urso tworzy przestrzenne kolaże — pudełkowe asambláže łączące książkowe ilustracje z fragmentami naturalnymi i przedmiotami znalezionymi (objets trouvés) — odpadkami zyskującymi nowe życie poprzez zmianę kontekstu (artystyczny recykling). Na wystawę w MPZ artysta wybrał prace z trzech powstałych w ostatnim czasie cyklów. *Impossible Nature* łączy materiały pochodzenia organicznego — patyczki czy suche rośliny — z fragmentami wyobrażonej natury, głównie rysunkami ptaków egzotycznych wyciętymi z albumu przyrodniczego i innymi elementami (jak np. rozmaita karma dla ptaków ułożona kolorami czy drobne przedmioty). Historia o sztuczności natury? Złożonych relacjach natury i sztuki? O pięknie, które musi być sztuczne, o ornamentach czy dekoracyjnej funkcji sztuki?

Inna jego grupa prac zainspirowana została pierwszą poważną monografią sztuki afrykańskiej: *Negerplastik* Carla Einsteina (1915). Książka charakteryzowała się nowatorskim podejściem, uznając rzeźbę plemienną za sztukę. Nie bez kozery Urso używa więc wyciętych z niej kart jako tła pudełek, w których umieszcza triumfujące sylwetki zwycięskich afroamerykańskich sportowców bądź wojowników Czarnych Panter. Inne pokazywane na wystawie boksy wypełnione są zestawieniami wyjątków z reprodukcji klasyków sztuki europejskiej — starych mistrzów, romantyków czy modernistów, w otoczeniu tropikalnego sztafażu i afrykańskich rzeźb. Alex Urso zdaje się w ten sposób odwracać rozumienie pojęcia „egzotyczne”, odchodząc od europocentryzmu. W ten sposób Mantegna, Ruisdael, Hodler, Turner czy Picasso stają się owymi innymi. Efekt tropikalnej dzwinnicy podkreśla sposób ekspozycji prac — rozstawionych na postumentach w przestrzeni bądź umieszczonych na półeczkach na ścianach wśród doniczkowych palm i lian.

Zapraszamy widzów do odkrywania w wystawionych pracach innych jeszcze możliwych rozumień pojęcia egzotyczności, do dyskusji z ich autorami, do odbycia letniej podróży bez wychodzenia z galerii.

Tomek Kopcewicz (1974, Kamień Pomorski) w 2002 ukończył malarstwo w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. W swojej twórczości postępuje się różnymi mediami: malarstwem, wideo, obiektami / in 2002 graduated in painting at the Academy of Fine Arts in Gdańsk. He works in various media, including painting, video, and objects.
Wybrane wystawy indywidualne / Selected solo exhibitions
2015 *Odyseja #1* (z / with M. Szlaga), Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie
2014 *Podobnie* (z / with Maciej Chodziński), Kolonia Artystów, Gdańsk
2013 *Winter in Sneakers Profile*, Warszawa / Warsaw

Karolina Mełnicka (1988, Toruń) absolwentka kulturoznawstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. Studentka nowych medii w Akademii Sztuki w Szczecinie. Zajmuje się sztuką wideo, fotografią, obiektem i performansem. Poetka, animatorka kultury / graduate of culture studies at the Adam Mickiewicz University in Poznań. Currently studying new media at the Academy of Art in Szczecin. She practices video art, photography, object art, and performance art. Poet, culture animator.
Wybrane wystawy indywidualne / Selected solo exhibitions
2013 *Niepodległa*, Galeria Wzorowska, Szczecin

Michał Szlaga (1978, Gdańsk) w 2004 ukończył fotografię w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Tworzy fotografię blogową, dokumentalną i filmy / in 2004 graduated in photography at the Academy of Fine Arts in Gdańsk. He practices blog photography, documentary photography, and films.
Wybrane wystawy indywidualne / Selected solo exhibitions
2015 *Odyseja #1* (z / with T. Kopcewicz), Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie
2014 *Documents of Loss — Europäischen Monats der Fotografie*, Instytut Polski / Polish Institute, Berlin
2011 *Szlaga wrócił do szkoły / kilka odsłon*, Gdańska Galeria Miejska 2 — Aneks, Gdańsk
2010 *Alang/Gdańsk Global Prosperity*, Instytut Sztuki Wyspa, Gdańsk

Daniel Rumiancew (1970, Stalowa Wola) zajmuje się fotografią, wideo, filmem i performansem. Absolwent filozofii Uniwersytetu Warszawskiego i Wydziału Komunikacji Multimedialnej poznańskiej Akademii Sztuk Pięknych / practices photography, video, film, and performance. Graduate of Philosophy at Warsaw University and of Multimedia Communication Department at the Poznań Academy of Fine Arts.
Wybrane wystawy indywidualne / Selected solo exhibitions
2010 *Tańcząc ze łzami w oczach*, Spółdzielnia Goldex-Poldex, Kraków
2007 *Wyprawa do drugiego pokoju*, Galeria Czarna, Warszawa / Warsaw
2005 *Fordanser*, Galeria Potocka, Kraków

Alex Urso (1987, Civitanova Marche) absolwent literatury i filozofii. W 2015 ukończył malarstwo w Accademia di Belle Arti di Brera w Mediolanie. W swojej twórczości wykorzystuje przede wszystkim technikę kolażu i asamblażu / holds degrees in literature and philosophy. In 2015 graduated in painting at the Accademia di Belle Arti di Brera in Milan. His primary media are collage and assemblage.
Wybrane wystawy indywidualne / Selected solo exhibitions
2014 *Golden Pony Boy*, Galeria Turbo, Warszawa / Warsaw
2013 *Boxes*, Akademia Sztuk Pięknych / Academy of Fine Arts, Warszawa / Warsaw
2011 *Argot9*, Teatr Argot / Argot Theatre, Rzym / Rome

Rafał Żarski (1989, Stargard Szczeciński) student multimediów w Akademii Sztuki w Szczecinie. W 2013 ukończył grafikę na tej samej uczelni / currently studying graphic design at the Academy of Art in Szczecin, where he graduated in graphic design in 2013.
Wybrane wystawy indywidualne / Selected solo exhibitions
2014 *Proste historie*, Galeria Scena, Koszalin

MIJESCE PROJEKTÓW ZACHĘTY

kuratorka / curator: Magda Kardasz
współpraca / cooperation: Karolina Bielawska

wystawa / exhibition
Egzotyczne? / Exotic?
4.07–30.08.2015
wtorek–niedziela 12–20 / Tuesdays–Sundays 12–8 p.m.
ul. Gałczyńskiego 3, 00-362 Warszawa
+48 22 826 01 36
mpz@zacheta.art.pl
zacheta.art.pl

realizacja wystawy / exhibition production:
Marek Janczewski i zespół / and team

folder
wydawca / publisher:
Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, 0-916 Warszawa
dyrektorka / director: Hanna Wróblewska

projekt / graphic design: Jakub Jezierski
tłumaczenie / translation: Tomasz Jurewicz
redakcja / editing: Jolanta Pieńkos
łamanie / layout execution: Krzysztof Łukawski
© Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa 2015

Tekst dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska
Text is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported license

druk / printed by ARGRAF, Warszawa

sponsor MIJESCA PROJEKTÓW ZACHĘTY
sponsor of ZACHĘTA PROJECT ROOM

BENQ

sponsorzy wernisażu
sponsors of the opening reception

CHOCOLISSIMO

Freixenet

patroni medialni
media patronage

STOLICA

THE MUSIC VOICE

artinfo.pl

na odwrocie / back page:

1. Alex Urso, *Negerplastik (według Mantegni) / Negerplastik (after Mantegna)*, 2014, technika mieszana / mixed media
2. Rafał Żarski, *Exotic Art*, 2014, film
3. Karolina Mełnicka, *Windows of Heaven*, 2014, wideo / video
4. Tomek Kopcewicz, *Bez tytułu / Untitled*, 2014, gwaz, papier / gouache on paper
5. Tomek Kopcewicz, Michał Szlaga, *Odyseja #1 / Odyssey #1*, 2014, fotografia / photograph
6. Daniel Rumiancew, *Wyprawa do drugiego pokoju / An Expedition to the Other Room*, od 2007 / since 2007, pokaz slajdów (fragmenty) / slideshow (fragments)

wszystkie fotografie dzięki uprzejmości artystów / all photographs courtesy of the artists